

THE BRITISH ESPERANTIST

*The Official Organ of The British Esperanto
Association.*

VOL. I.—No. 5.

MAY, 1905.

[PRICE ONE PENNY.
POST FREE, 1½D.]

OUR CHANGE OF ADDRESS.

Our readers will be pleased to note that the British Esperanto Association now has its own offices (13, Arundel-street, Strand, W.C.), and a secretary (Mr. H. F. Sexauer), who will always be found in attendance to welcome our members, and give every information to inquirers. Esperantists of all nationalities, who may be visiting or passing through London, are cordially invited to make full use of the office either for consulting books, writing or receiving letters, or mutual intercourse.

We should be pleased to receive any additions to the Library, such as books, periodicals, maps, press cuttings, pamphlets, illustrated postcards, advertisements and commercial matter in Esperanto, &c.

We take this opportunity of acknowledging our deep indebtedness to Mr. W. T. Stead, who has so generously and for so long a time allowed the Association the use of his own offices at Norfolk-street. We are sure that every member will join with us in a hearty expression of thanks to our Vice-President for the great assistance he has rendered us in thus providing a temporary habitation.

TO OUR READERS.

A prize of five shillings will be given for the best suggestion on, "How we can make this journal more useful and interesting." Postcards only, Editorial Committee.

It has been pointed out to us that our footnote on page 50 of our April issue, appended to Dr. Lloyd's article on "The Syntax of Esperanto," may be misinterpreted by some of our readers as expressing our disagreement with the talented author's view regarding the use of *la*. While we do not believe that any of our readers would fall into this error, we wish to prevent possible misunderstanding by stating that our footnote merely supplies an alternative for the use of the misguided grammarian to whom the author refers. Dr. Lloyd will doubtless deal with the whole question fundamentally when he comes to *ĉiu* and *ĉiuj*.

Boulogne Congress.—For the convenience of those desirous of attending, Mr. C. W. T. Reeve, 40, Crofton-road, Camberwell, S.E., a member of the Executive Committee, has kindly consented to obtain and forward the necessary Membership Cards (see "Chronicle") and supply all particulars.

A meeting of the Officers and Council of the British Esperanto Association will be held at 14, Norfolk-street, London, on Monday, the 8th May, at 7 p.m. The First Annual General Meeting will take place on Thursday, the 8th June, a detailed notice of which will appear in our next number. At the conclusion of the General Meeting, a meeting of the Officers and Council will be held.

N.B.—The proposed Rules have been drafted, and a limited number of copies will be available by the middle of May to MEMBERS of the Association, for perusal previous to the Annual General Meeting, at which those Rules will be brought forward for confirmation. A charge of 6d. will be made for each copy (post free).

KRONIKO.

Grupo de Folkestone.—Eble kiam la diversaj Kongresanoj kunvenos en Bulonjo multaj el ili deziros preni la okazon por preterpasi tiun urbon kaj viziti apudajn lokojn. Antaŭvidante tion, la Prezidanto de la Folkestone'a Grupo skribas ke li intencas klopodi por la pretigado de varma akcepto al ĉiuj geesperantistoj el la Kongreso. Li penas gajni la simpatian kaj helpon de la Urbestro kaj Korporacio, sed li diras ke estos necese ricevi financon subtenon, ĉar la deziro estas ke la akceptado estu tute adekvata. Senpaga eniro en teatron kaj aliajn amuzejojn, gvidlibroj esperante presitaj kaj tagmanĝeto en la Urbestrejo kaŭzos seriozon elspezon al la Grupo kaj sekve monoferoj igos la aferon pli simpla kaj la viziton pli sukcesa.

Grupo de Glasgow.—La dua vintra kurso de tiu ĉi Klubo fermiĝis en la fino de Marto. Dum la kunsidoj la ĉeestantaro faris kontentigan progreson, tralegante la lernolibrojn kaj Krestomation, kaj interparoladante per Esperanto pri diversaj ordinaraj objektoj kaj aferoj. La kunvenoj estis gajigitaj per aŭskultado al la voĉoj de S-roj. Bourlet, Fruictier kaj de Coppet el la fonografo. La sindonema S-ro. G. D. Buchanan, antaŭe la Sekretario, estas nun elektita Prezidanto, kaj ni prezentas al nia fervorega kunlaboranto plej varmajn gratulojn pro la plialtiĝo. Alia agema kunbatalanto (S-ro. A. N. Macalister) nun fariĝas Sekretario, kaj li plezure respondos lokajn demandojn.

Societo de Warrington.—La kursoj faritaj, sub la instruado de la Prezidanto de tiu ĉi Societo, nun estas fermitaj, kaj en la lasta kunsido okazinta la 20an de Marto, S-roj. Woodcock kaj Throssell, estis varme dankitaj pro siaj sindonaj penadoj. La geanoj rekunvenos en Oktobro proksima, pri kio sciigoj estos havigeblaj pli poste. Dume oni intencas klopodi por la starigo de "Rondiranto" kaj tiuj, kiuj sin interesas pri tio, sin turnu al S-ro. Throssell, "Holly Bank," Latchford.

CHRONICLE.

Folkestone Group.—It is possible that when the various Congressists meet in Boulogne, many of them will want to seize the occasion to go beyond that town and visit adjacent localities. Foreseeing this, the President of the Folkestone Group writes that he intends to see what can be done in preparing a warm welcome to all Esperantists from the Congress. He will try to enlist the sympathy of the Mayor and Corporation, but he says that it will be necessary to obtain financial support, as it is desired to make the welcome adequate. Free entry into the theatre and other amusements, guide-books printed in Esperanto, and lunch in the Town Hall will mean serious expense to the Group, and consequently subscriptions will make the affair simpler and the visit more successful.

Glasgow Group.—The second winter course of this Club came to a conclusion at the end of March. During the session those who attended made good progress by going through the grammars and the Krestomatio, and conversing in Esperanto about common objects and affairs. The meetings have been made more interesting by listening to the voices of MM. Bourlet, Fruictier and de Coppet on the phonograph. The devoted Mr. G. D. Buchanan, lately Secretary, has now become President, and we present warmest congratulations to our earnest co-worker on his promotion. Another active fighter (Mr. A. N. Macalister) now becomes Secretary and will answer all local inquiries with pleasure.

Warrington Society.—The classes held under the instruction of the President of this Society are now closed, and at the last meeting, on the 20th March, MM. Woodcock and Throssell were warmly thanked for their devoted efforts. The members will reassemble in October next, about which information will be obtainable later. In the meanwhile it is intended to start an "Evercirculator," and those who are interested should apply to Mr. Throssell, "Holly Bank," Latchford.

Grupo de Barrow-in-Furness.—La kursoj faritaj de tiu ĉi Grupo nuntempe fermiĝas kaj, post la fino de Aprilo, la gemembroj daŭrigos la studadon, promenante sur la ĉirkaŭa kamparo, kiam oni petegas ke nur Esperanto estu parolata. (Sek., J. Thompson, 52, Blake-street.)

Grupo de Acton.—Tiu ĉi Grupo nun komencis interkorespondadon kun alilandaj Grupoj kaj jam interŝanĝis salutojn kun la Neu-Isenburg'a (Germanujo) Grupo, tre fervora Esperantista Societo. La Acton'a Grupo ankaŭ enskribis inter siaj gemembroj, S-ro. A. V. Blagovescensky, rusa samideano, kiu eble sendos diversajn rusajn interesaĵojn al la anglaj samgrupanoj.

Klubo de Dover.—Je la komenco de Aprilo la klubanoj en Dovero multe bedaŭris sciigi ke la fervora Sekretario, S-ro. H. R. Geddes, devas forlasi sian oficon, kiun, jam de la Grupfondiĝo, li tiel sukcese tenis. Multaj geesperantistoj alilokaj sendube partoprenos en tiu bedaŭro. S-ro. Wilfred Chitty, "Mildura," Park-avenue, afable prenis sur sin la devojn de la Sekretaria ofico kaj ni do sendas al li niajn bondezirojn por daŭra sukceso. Bona reklamo aperis, sur nova loka ĵurnalo en kiu, sub la titolo "Oni parolas Esperanton" la redaktoro konsilas siajn komercajn legantojn lerni la lingvon por ke ili fariĝu kapablaj komerci kun la multaj fremdaj Esperantistoj, kiuj nepre vizitos Doveron dum la Aŭgusta Kongreso. La sekvo de tiu saĝa konsilo estas multaj demandoj pri la lingvo el Doveraj urbanoj.

Iom da alilandaj Esperantistoj, loĝantaj en Londono, estas elmetintaj la ideon, ke estus bone fondi semajnan internacian kuveneton por interparoladi Esperante. Dezirante efektivigi tiun ideon, ni, kun plezuro, akceptos la nomojn de alilandaj Esperantistoj (aukaŭ de Angloj) kiuj volos iĝi anoj.

Al Grupsekretarioj.—Ni petas ke la diversaj Grupsekretarioj sendu al ni kiel eble plej ofte plenajn sciigojn pri progreso kaj okazaĵoj, klare skribitajn ambaŭ Esperante kaj angle, sur nur unu flanko de l'papero. Se tio estos farata multaj faletigaĵoj sur nia vojo estos formovitaj kaj la irado estos pli facila.

Barrow-in-Furness Group.—The classes held by this Group are for the present closed, and after the end of April the members will continue their lessons, strolling in the surrounding country, when it is requested that only Esperanto be spoken.

Acton Group.—This Group has now commenced correspondence with foreign Groups, and has already exchanged greetings with the Neu-Isenburg (Germany) Group, a very earnest Esperanto Society. The Acton Group has also enrolled amongst its members Mr. A. V. Blagovescensky, a Russian sympathiser, who will probably send some Russian articles of interest to his English co-members.

Dover Club.—At the commencement of April the club members in Dover heard with great regret that their earnest secretary, Mr. H. R. Geddes, would be obliged to resign the office so successfully held by him since the foundation of the Group. Many Esperantists elsewhere will certainly share this regret. Mr. Wilfred Chitty, "Mildura," Park-avenue, has kindly taken on himself the secretarial duties and we offer to him good wishes for continued success. A splendid advertisement appeared in a new local paper, in which, under the title "Esperanto Spoken," the editor advises his tradesmen readers to learn the language, in order that they may be able to trade with the many foreign Esperantists who will surely visit Dover during the Congress in August. The result of this wise counsel is many inquiries about the language from Dover people.

A few foreign Esperantists residing in London have suggested the idea of an International Class for Esperanto conversation. As we should like to fall in with their views, we shall be glad to receive the names of any other foreign Esperantists who wish to become members of such a class.

To Group Secretaries.—We beg the various Group secretaries to send, as often as possible, a report as to progress and events, plainly written in both Esperanto and English, on only one side of the paper. If this is done, many stumbling-blocks on our road will be removed and the way be easier.

ALILANDAJ SCIIGOJ.

La Kongreso en Bulonjo.—La tempo, kiam okazos la Tutmonda Kongreso en Bulonjo, rapide alproksimiĝas, kaj tiuj, kiuj estas sinceraj geesperantistoj devas certigi ĝian sukceson, sendante sian senprokrastan aliĝon*. Ni presos sube tre gravan cirkuleron de la organizantoj, kiuj montras sciigojn ĝishodiaŭajn:—

“Grava Alvoko.—La unua Kongreso estonte, laŭ la parolo de D-ro. Zamenhof, la paĝo la plej serioza de la Esperanta historio, estas necese ke ĉiu esperantisto respondu jese al nia alvoko. Tiu ĉi elmonro devas fari grandan impreson tra la tuta mondo, ĝi devos gajni la indeferentulojn kaj plie venki la malamikojn. Estas pro tiu celo ke D-ro. Zamenhof prezidos la unuan Kongreson kaj volas ke ĉiu ĉeestanto subskribu kun li la netuŝeblajn kaj fundamentajn regulojn de la lingvo. Do, ĉiu vera esperantisto devas veni al Kongreso, malgraŭ ĉiuj malfacilaĵoj. Li tiel tre helpus la definitivan triumfon de nia kara afero.

* Vidu avizon sur p. 53^a.

“Kunvenoj.—La Kongreso komenciĝos la 5an de Aŭgusto kaj daŭros unu semajnon. La Komitato speciale insistas por ke ĉiuj kongresanoj ĉeestu almenaŭ je la 6a, 7a, kaj 8a de Aŭgusto. Tiuj ĉi tri tagoj estos rezervataj por la plej gravaj kunvenoj. La 10an, okazos ĝenerala mara promenado dum kiu oni vizitos esperantistajn havenojn, anglajn kaj francajn. La sekvantaj tagojn, variaj distraĵoj. Ĉiuj kiuj povos, aŭ kanti, aŭ deklami, bonvolu tion sciigi al ni. Ni plie organizos vesperkunvenon kun naciaj vestaĵoj. Ni tre insistas por ke ĉiu kongresano kiu akceptas tion, skribu tuj al ni.

“Ekspozicio.—Granda Ekspozicio estos organizata. Ĉiuj grupoj esperantistaj estas petataj sendi kiel eble plej multajn dokumentojn al S-ro.

NEWS FROM ABROAD.

The Boulogne Congress.—The time for the Universal Congress in Boulogne is rapidly approaching, and all who are sincere Esperantists should ensure its success by sending their adherence without delay. We print below a very important circular from the organisers, which gives information up to date:—

“Important Appeal.—The first Congress being, as Dr. Zamenhof says, the most serious page in the history of Esperanto, it is necessary that every Esperantist should reply in the affirmative to our appeal. This demonstration must make a great impression throughout the world; it will have to win over the indifferent and, besides, to vanquish our enemies. It is with this object that Dr. Zamenhof will preside over the first Congress, and it is his wish that everyone present should subscribe with him to the unalterable and fundamental rules of the language. So every true Esperantist must come to the Congress in spite of every difficulty. He would thus do much to forward the ultimate triumph of the cause so dear to us.

“Meetings.—The Congress will commence on the 5th August and last a week. The Committee specially requests all members to be present on the 6th, 7th and 8th August. These three days will be reserved for the most important meetings. On the 10th there will be a general sea-trip along the coast, during which esperantist ports, English and French, will be visited. The following days, various amusements. All those who can either sing or recite, kindly inform us. We shall further organise an evening meeting in national costumes, and especially ask those who favour this to write to us at once.

“Exhibition.—A great exhibition will be organised. All Esperanto Groups are asked to send as many documents as possible to M. Deligny, secretary of

Deligny, sekretario de la grupo de Saint-Omer (36, Rue d'Arras), France.

“Aliĝoj.”—Ĉiu esperantisto kiu sendos almenaŭ 5 frankojn ricevos (krom la karton kiu permesos ĉeesti ĉe ĉiuj kunvenoj aŭ festoj de la Kongreso kaj ricevi rabaton da 50 po 100 sur la fervojoj) detalajn programojn kaj ilustritan gvidlibron de Boulogne, kaj de la Kongreso.

“Senutile estas diri ke la kartaj prezoj ne sufiĉos por egaligi la elspezojn. Ni do danke akceptos la monoferojn kiujn oni bonvolos al ni sendi.

“Por ĉiuj sciigoj, sin turni al S-ro. Michaux, advokato, Boulogne-sur-Mer, France.”

La teksto de la gvidlibro estas preta kaj baldaŭ aperos 5,000 ekzempleroj, el kiuj specimeno estos sendita al ĉiuj Esperantistaj societoj kaj al ĉiu kongresa aliĝanto kiu estos paginta almenaŭ, 5 frankojn. La Grupo nun kolektas komercajn reklamojn enmetotajn. La prezoj de ĉiu reklamo estas 20 fr. po paĝo kaj 10 fr. po duonpaĝo. Formato, 17 x 12 centimetrojn.

Grupo de Liège.—La Sekretario de tiu ĉi Grupo sendas la jenan leteron, kiu interesos kelkajn el niaj legantoj: —“Mi kuraĝas uzi la gastamon de via estimata Gazeto por sciigi la legantojn pri la sekvento. En la lastaj tagoj de Aprilo malfermiĝos en Liège tutmonda internacia ekspozicio. Ĝi estos femita en Novembro. Certe dum tiuj ses monatoj, multaj samideanoj de ĉiuj landoj vizitos nian urbon; kaj dezirante esti utila al ili ĉiamaniere nia Grupo akceptos kun granda plezuro la alialandajn samideanojn en siaj kunvenoj. Tiuj okazadas dufoje ĉiusemajne, lunde kaj vendrede en la Kafejo ‘Au Petit Trianon,’ Boulevard de la Sauvenière, apud la Reĝa Teatro, je la 8a horo vespere. Amika interkoniĝo estos agrabla kaj utila. Bonvenon al ĉiuj!—Kun kora saluto, G. SLOUTZKY, Sekretario, Rue des Prébendiers, 48, Liege, Belgujo.”

KOSTO DE ANONCOJ—Por plena listo da prezoj de anonco en tiu ĉi Gazeto, turnu sin al la Sekretario de B.E.A., 13, Arundel-street, London, W.C.

the St. Omer Group (36, Rue d'Arras), France.

“Adherences.”—Every Esperantist who sends at least 5 francs will receive (besides the card which permits entry to all meetings or entertainments of the Congress, and to receive a discount of 50 per cent. on railways) a detailed programme and illustrated guide-book to Boulogne and the Congress.

“It is hardly necessary to say that the prices of these cards will not cover the expenses, and we shall, therefore, be glad to receive contributions kindly forwarded. For all information apply to M. Michaux, avocat, Boulogne-sur-Mer, France.”

The text of the guide-book is ready, and an edition of 5,000 will soon appear, of which a specimen will be sent to every Esperanto Society, and to every adherent paying at least 5 francs. The Group is now collecting commercial advertisements. The price of each announcement is 20 francs per page, 10 francs half-page. Size, 17 x 20 centimetres.

Liège Group.—The Secretary of this Group sends the following letter, which will interest some of our readers: —“I venture to take advantage of the hospitality of your esteemed Gazette to acquaint the readers with the following. At the end of April the Universal International Exposition will open at Liège. It will be closed in November, and certainly during these six months many Esperantists of all countries will visit our town. Desiring to be useful to them in every way, our Group will have much pleasure in welcoming foreign friends at their meetings. These are held twice weekly, Monday and Friday, at the Café ‘Au Petit Trianon,’ Boulevard de la Sauvenière, near the Royal Theatre, at 8 o'clock p.m. Friendly intercourse will be agreeable and useful. Welcome to all!—With hearty salute, G. SLOUTZKY, Secretary.”

TERMS FOR ADVERTISEMENTS.—For a full list of the rates for advertisements to be inserted in this Gazette, please apply to the Secretary of the B.E.A., 13, Arundel-street, Strand, W.C.

Al niaj Amikoj alilandaj. — La Asocio nun posedas sian propran sidejon ĉe 13, Arundel-street, Strand, W.C., kie ĉiuj Esperantistoj ricevos tre koran akcepton. La Sekretario, S-ro. H. F. Sexauer, tie ĉeestos la tutan tagon por doni ĉiujn sciigojn kaj helpon al vizitantoj.

Nova Gazeto Aperis en Alĝero. — La *Alĝero Stelo* eliros duonmonate, presita en franca lingvo kaj Esperanto. Prezo 3 frankoj jare; adreso — S-ro. Louis Landes, 57, Rue d'Isly, Alĝero. Ĝi estas tre malgranda; ni esperu, ke ĝi kresku.

La *Belga Sonorilo* de Marto enhavas interesplenan leteron de rusa samideano el Ĥarbin, Mandĵurujo. Spite la teruraj suferegoj, kiujn li trapasis dum la lastaj jaroj, tiu fervora kunbatalanto ĉiam klopodadas pri nia propagando, kaj post la ĉeso de la milito li intencas formi en Ĥarbin filion de la peterburga "Espero." Kuraĝon kaj ĉiun sukceson, brava kaj kara frato!

Ni ekscias el la Aprila numero de la *Belga Sonorilo*, ke la tradukintoj de la **Pagoj el la Flandra Literaturo** jam ricevis multon da tre laŭdaj leteraj pri sia laboro. Tio naskis ĉe ili la ideon, kolekti kritikajn opiniojn pri la dirita literaturo, kiujn ili eble publikigos aparte: tiu verko estus sendube tre efika kaj tre lerta propagandilo. La tradukintoj do tre insiste petas, ke oni sendu al ili detalan kritikon pri la Flandra Literaturo kaj pri la verkistoj de ili esperantigitaj. Ili aldonas: "Kiuj konvinkiĝis pri la graveco por Esperanto de la diskoniĝo, per nia lingvo, de la naciaj nekonitaj literaturoj, tiuj helpu nin kaj bonvole konigu nian alvokon al Esperantistaj-literaturistoj. La *Belga Sonorilo* publikigos la plej interesajn opiniojn." Adreso de la Redakcio estas: Jos. Jamin, 78, Rue de la Longue Haie, Bruselo.

Nia kunfrato *Germana Esperantisto* daŭrigas sian bonegan stilon kaj enhavon. Niaj germanaj samideanoj faris gigantajn klopodojn por organizi Esperantan kurson por instruistoj; ili "ĉirkulerumis" la tutan Berlinan

instruistaron, ĉirkaŭ 10,000 personojn. . . . "Venis 15 aŭdantoj!" Oni kalkulas, ke por varbi unu adepton en Berlino, oni devas propagandi ĉe 500 personoj.

Ni ricevis la unuan (t.e. Martan) numeron de **La Norda Stelo**, malgranda 14-paĝa gazeto skribita per skribmaŝino kaj multigilo, kaj kunverkita de la membroj de la nur 6-monataĝa Aberdina Grupo. Ĝi estas beligita per artoplena kovrilo speciale desegnita. Ĉar ni mem jam helpadis je la verkado de iom simila ĵurnalo, ni konas tre bone la intiman ĝojon kaj fratecon kiuj ekzistas inter tiaj kunlaborantoj, kaj ni tre dezirus vidi, aliajn grupojn, kiuj disponas je la necesaj iloj, farantaj tiel same, senur por la ĝojo de la kunlaborado. La revuo ne ŝajnas esti vendebla, sed se aliaj grupoj deziras fondi tian manuskriptan gazeton kaj volus ricevi ekzempleron por sia gvido, mi ne dubas ke la Sekretario de la Aberdina Grupo, S-o D. S. Rose, 259, Union-street, Aberdeen, Skotlando, sendos ĝin al ili, precipe se oni aldonas, ni diru, ses pencojn (70 centimojn) por kovri la koston. Sur la lasta paĝo, ia korespondanto (sendube nur lernanto) senkulpigas sin pro sia nehelo, dirante ke li vane serĉis vortojn kiuj eble esprimus liajn pensojn, kaj li aldonas modeste: "Fine, je la propono de amikino pli naiva ol komplimenta, mi komprenis, ke miaj pensoj ne estus tre interesaj al aliaj." Ĉie la karaj sinjorinoj similas! — S. N.

ESPERANTO EN JUĜEJO.

Dungite por pledi la proceson de rusa malliberulo, kies lingvon li ne komprenis, franca advokato, laŭ la pariza *Petit Journal*, komunikis kun sia kliento per helpo de Esperanto, la nova tutmonda lingvo, ĝis kiam la juĝistaro, kredante ke la leteroj estas en ia sekreta lingvo, malpermesis, ke li tion faru. — *El "Daily Mail."*

Ni memorigas al niaj legantoj, kiuj intencas viziti Parizon, ke la Pariza Grupo kunvenas en Esperantista vespermanĝo ĉe restoracio la 12an de ĉiu monato. Sin turni por informoj al la Pariza Grupo.

NIAN KORAN SALUTON AL "ESPERANTO," LA NOVA RUSA GAZETO.

Ni prenas la liberecon fari la du sekvantajn eltiraĵojn el tiu ĉi grava ĵurnalo, al kiu ni deziras ĉiun sukceson.

Oni intencas elirigi ĝin *duonmonate*, sed la ĵusricevita kajero konsistas nur el la du januaraj numeroj kune binditaj. La prezo estas 3 rublojn (7ŝ-oj. ĉe B.E.A.) jare, kaj oni abonas ĉe D-ro. Ostrovski en Jalta, Rusujo.

Ni kore esperas, ke niaj legantoj libere respondos al la alvoko enhavata en la artikolo "Al la Esperantistaro."

"La societanoj de 'Espero' havis antaŭ ne longe grandan plezuron ofte vidi kaj paroladi kun la estiminda, tre simpatia Vice-Prezidanto de 'Brita Esperanta Unuiĝo' (*tiel*), Doktoro John Pollen. Li tre akurate vizitadis ĉiumerkrede la kunvenojn de 'Espero' kaj faris ilin interesplenaj per lia sprita kaj gaja interparolado. Doktoro John Pollen estas eminenta angla advokato kaj komitatano de l' Angla-Rusa Literatura Societo. Lia alta situacio en sia patrolando donis al li eblon ankaŭ ĉe ni en Ruslando favore prezenti nian lingvon Esperanto inter kelkaj altrangaj personoj kaj redaktoroj. Doktoro John Pollen, kiel varmega amiko de Esperanto, kompreneble ne forlasis ekuzi tiun ĉi gravan por nia ideo okazon. Ni tre bedaŭras, ke la nunaj malfeliĉaj fariĝoj en nia patrolando multe malhelpis liajn penojn."

"ALLA ESPERANTISTARO.—Esperanta gazeto en Rusujo! Efektiva gazeto, presita en rusa tipografio, sur rusa papero! Ĝi sonas preskaŭ nekredbla, ĉar la semo gazeta ĝis nun obstine ne volis leviĝi sur la rusa tero daŭre 17 jaroj. Du fojojn oni klopodis en Varsovio sen trovi ombron de l' dezirita rezultato. Du fojojn oni petis la permeson por tiu ĉi eldono en Odessa sen esti honorita de l' demandita respondo. Du fojojn oni faris iron por la sama celo en Peterburgo, kaj ĉiam la sama repuŝo! Anstataŭ sukceso ĉiam venis fiasko. La sorto de l' esperanta gazeto memorigas pri la komenca sorto de la lingvo Esperanto

en la tuta mondo. Esperanto estis malestime nomata 'elpensaĵo,' kvazaŭ la rezultato de nia tuta civilizacio ne estas produkto de l' penso. Esperanto estas 'kondiĉaĵo,' kvazaŭ ĉiunaciaj skribliteroj, aritmetikaj ciferoj, algebraj signoj, kemiaj formuloj, muzikaj notoj, niaj moroj, niaj societaj rilatoj, niaj plej altaj idealoj ne estas kondiĉaj! La mokado, kiun Esperanto trovis daŭre siaj komencoj en la mondo, estis ankoraŭ pli kruda en Rusujo: por esti mokanto oni devas scii tiom malmulte!

"Estas vere, ke en la komenco Rusujo havis pli da adeptoj de nia lingvo ol la tuta okcidenta Eŭropo; sed oni povis diri *a priori*, ke Rusujo ne estis prosperejo por nia internaciilo. Simile al multaj aliaj aĵoj nia lingvo devis foriri por serĉi rifuĝejon sub alia ĉielo en alilandoj, kie la aero estas pli fruktiga, kie la vivo pulsadas pli energie, kie la tradicio pri la estintaĵo estas malpli ŝatata, kie la estontaj dioj jam estas naskiĝantaj. Kaj tiu rifuĝejo, en la plej bela senco de la vorto, estis precipe Francujo, tiu mirinda kaj admirinda lando, kiu daŭre centjaroj tiras kaj logas al si senlacige la okulojn de l' mondo. Tio ĉi estis sufiĉe! Unu fojon Francujo sankciis Esperanton, la aliaj nacioj bonvole aplaŭdis ĝin, kaj de tiam Esperanto komencis sian venkan marŝadon sur tuta Eŭropo. La esperantaj gazetoj multiĝis; la naciaj gazetoj malfermis siajn buŝojn, ĝis tiam mutajn koncerne Esperanto; la bruo leviĝis en Anglujo kaj Ameriko. Al ni, rusoj, fariĝis honte ne akcepti tion, kio estas akceptata de la civilizitaj popoloj—aperis esperanta gazeto en Rusujo.

"La legantoj vidas, ke la gazeta afero en Rusujo ne estas afero nacia. Ne, ĝi estas vera internacia, ne sole pro la internacieco de la lingvo Esperanto, sed ankaŭ pro la komunaj fortoj de ĉiuj nacioj, kiuj starigis nian lingvon sur firmaj piedoj. La rusa-esperanta gazeto ŝuldas sian ekziston al Francujo, al Svedujo, al Hungarujo, al ĉiuj landoj, kiuj kulturis Esperantujon kaj en sia kuneco imponis la rusajn potenculojn. Sen tiuj ĉi komunaj penoj de ĉiulandaj esperantistoj la malpermeso ne estus nur deksepjara. *Tial mi vokas ĉiujn esperantistojn,*

rusajn kaj alilandajn por helpi al nia nova esperantido. Amu ĝin, kiel patrino amas sian infanon, naskitan en suferoj. Honoru ĝin per viaj spiritoj, per viaj inklinoj. Ke ĉiu nacio bonvolu oferi al ĝi iom da sia patruja spiro, kaj nia 'Esperanto' baldaŭ fariĝos efektiva *internacia* gazeto. Ni ne volas havi nacian gazeton en internacia lingvo! Nia 'Esperanto' devas kaj povas rebrili la francan idealismon, la germanan sciencamon, la anglan praktikecon, la italan entuziasmon k.c., k.c., ĉio kombinita en harmonia proporcio sub la alta devizo: 'nenia homaĵo estas fremda al mi.' Angloj, Belgoj, Ĉeĥoj, Danoj, Francoj kaj ĉiuj aliaj—via nombro estas granda—ne forgesu la rezultaton de via komuna laborego, ne forgesu 'Esperanton,' ne deturnu vian vizaĝon de ĝi. Partopreno literatura, partopreno abona, partopreno konsila—por tio estos granda danko al vi. Per nia 'Esperanto,' ni eniras en la grandon regnon 'Esperantujo,' kaj ni firme esperas, ke la 'esperantuĵanoj' nin akceptos afable kaj kompleze, etendante al ni sian helpan manon. "A. KOFMAN."

LA ANTAŬVIDATA HEJMO.

Kiam atingas iu vojaĝanta
La supron de montet' elrigardanta,
Se trans la ebenaĵo videbliĝas
La hejmo malproksime, li ĝojiĝas:
La lokon amegatan li esploras,
Kaj la lacecon longan ne memoras:
La interspaco ŝajnas bagatelo,
Ĉar lin fortigas la vidata celo.
Tiel, se al Kristano venas vido
De la ĉiela hejmo per la fido,
Freŝkore la premion li deziras,
Freŝforte paŝis, kaj antaŭen iras.

Tradukita de J. C. RUST.

Soham, December 5, 1904.

Profesoro de astronomio fariĝas nemetia fotografisto. Li ordonas al sia filineto, ke ŝi stariĝu apud la muro dum li faras impreson.

"Kiel mi devas stari, patro?"

"Ci devas stari paralele je imagita rekta linio desegnita de la zenito ĝis la nadiro."

"Ho, paĉjo, kiel oni faras tion?"

S. N.

FACILA MANIERO PROPAGANDI.

Ankoraŭ estas multaj personoj kiuj ne volas lerni Esperanton, ĉar ili kredas ke neniu ĝin scias, kaj ke ĝi ne utilis ilin. Jen efika rimedo tion rebati. Oni scias ke ĉiuj homoj estas plej bonvolemaj kiam oni aĉetas ion de ili, kaj ju pli granda la mendo, des pli facile oni aŭskultigas. Kiam do vi skribas al alilanda firmo, donante mendon, aldonu en via letero mem malgrandan demandon: "Mi estus feliĉa scii ĉu vi korespondas en Esperanto, ĉar tiu lingvo estas pli facila je mi ol iu fremda lingvo; vi bonvolu tion diri al mi." Tio povas ankoraŭ fariĝi kiam oni rezervas ĉambrojn en fremda hotelo; sed nature, ne parolu pri Esperanto kiam vi skribas por plendi pri io!

Kiam vi donas mendon al firmo sam-nacia, vi demandu: "Ĉu vi bonvolus diri al mi, kiel informo, ĉu vi uzas Esperanton por via korespondado?"

Se vi iras en alian urbon, kaj loĝas en hotelo, provu aliri la estron, kaj trankvile demandu de li, kvazaŭ vi konsideras la aferon tute natura: "Mi supozas, nature, ke vi ofte uzas Esperanton tie ĉi, ĉu ne?" Li tre verŝajne diros ne; sed vi ne bezonas insisti; tio plene sufiĉos; li memoros vian demandon, kaj post du aŭ tri similaj de aliaj klientoj li diros al si mem: "Ŝajnas ke tiu Esperanto estas bone konata; eble ĝi utilis min?"

Kaj oni scias ke iu, ekzameninte nian lingvon, ĉiam ĝin lernas, precipe kiam tio estas lia profito!

P. D. HUGON.

HOME IN VIEW.

As, when the weary traveller gains
The height of some o'erlooking hill,
His heart revives, if 'cross the plains
He eyes his home, though distant still;
While he surveys the much-loved spot,
He slights the space that lies between;
His past fatigues are all forgot,
Because his journey's end is seen.

Thus, when the Christian pilgrim views
By faith his mansion in the skies,
The sight his failing strength renews,
And wings his speed to reach the prize.

REV. JOHN NEWTON.

GRAVA LETERO DE S-ro. L. DE BEAUFONT.

*Al la Redakcio de THE BRITISH
ESPERANTIST.*

KARAJ KOLEGOJ, —Certe, se mi venus al vi kun plendo, post la tre laŭda kaj afabla biografiaĵo, kiun vi dediĉis al mi en via lasta numero, mi estus nekomprenebla kaj ne pardonebla. Sed mi venas unue kun danko, due kun peto; tial mi esperas, ke vi min pardonos. Kun danko pri via amika opinio koncerne mian partoprenon en la Esperanta afero, kun peto pri la du sekvantaj punktoj.

1e. Mi tre dezirus, ke niaj anglaj amikoj sciu la admirindan sindonadon kaj kunlaboradon alportitajn al mi de S-ro. René Lemaire, *dum dek jaroj*, de la 1892a ĝis la 1902a. Sen lia subteno, sen lia helpo, eble mia kuraĝo estus dronigita de la tre grandaj malfacilaĵoj renkontitaj antaŭ ni, kaj certe, certege, sola mi ne estus povinta plenumi la postulojn de rolo aparte premega en la unuaj jaroj de la "Societo franca por la propagando de Esperanto" kaj de "l' Esperantiste." Mia deziro estas tiom pli komprenebla, ke S-ro. René Lemaire iris ĝis la ruinigo de la sano, en sia longa servado al nia afero, kaj restas for de la batalantoj nur pro tio, ke li ne povas plu batali. Se do la Esperantistoj juĝas, ke ili ŝuldas al mi iom da dankeco, ili dividu ĝin egalparte kaj donu al li duonon.

2e. Mia dua peto rilatas al la punkto de la galicismoj. Neniel ofendis min la frazo—"There are some who affirm—and possibly in details with some show of reason that M. de Beaufront has not always been successful in guarding himself against the slipping in of Gallicisms." Sed kompreneble, por korekti sian stilon, oni bezonas, ke sinceraj amikoj montru al vi ĝiajn erarojn; tio estas aparte necesa pri la idiotisma demando. Kvankam mi studis iam 22 lingvojn (ankoraŭ vivan-

tajn aŭ nun mortintajn) de diversaj klasoj kaj grupoj, kvankam dum jaroj, en Adjuvanto kaj poste en Esperanto, mi tute speciale atentis por eviti la idiotismojn, eble—"I have not always been successful in guarding myself against the slipping in of Gallicisms." Tiel nature, instinkte, kaj senkonscie ni ĉiuj glitas al la naciismoj en Esperanto! Ĉar mi donis multe da tekstoj Esperantaj, kaj devas labori en nedireble malfavoraj kondiĉoj, ĉiam rapidege, mi eble glitis al la galicismoj. Pri miaj verkoj por la lernado de Esperanto mi estas trankvila, ĉar tre serioze, *tre detale, ĉiupunkte*, ekzamenitaj de D-ro. Zamenhof ili ne povas prezenti galicismojn, au la *rusa* aŭtoro de la lingvo ilin akceptis, fakto tiom pli nekredebla, ke D-ro. Zamenhof, laŭ mia petego, neniel sin ĝenas kun mi. Miaj galicismoj do nur povas esti en *l' Esperantiste*, el kiu mi volus ilin elpeli, kiel mi tre dezirus, ke ĉiu ĉefredaktoro de niaj revuoj elpelu el ili la naciismojn tie trovatajn, ke ĉiu verkanto ĉe ni evitu eĉ la plej sensignifan idiotismon. Sekve mi petas, ke oni afable skribu al mi, ke oni montru al mi la dritajn galicismojn, donante la esprimon per kiu mi estus povinta ilin anstataŭigi. Se vere la galicismo ekzistas, oni povas esti certa, ke mi forpelos ĝin senkom-pate kaj restos tre danka al la skribinto pro la servo ricevita. Mi tamen rekomendas pripensi bone antaŭ ol juĝi, ke tiu esprimo estas galicismo, ĉar ofte persono scianta nur sian patran lingvon, aŭ malmulte instruita pri la lingvoj, estas inklina trovi nacian idiotismon en esprimo Esperanta, tuj kiam tiu ĉi tre diferencas de la esprimoj, kiujn ĝi konas ĉu en sia, ĉu en fremda lingvo. Multajn ekzemplojn mi povus citi.

Ree vin dankante, karaj kolegoj, mi esprimas al vi tre koran senton de kunfrateco.

L. DE BEAUFONT.

THE ESPERANTO AGENCY,

7, Garthland Street, City, Glasgow, Scotland, will undertake any commission relating to Esperanto. American Propagandist Post-cards, containing a synopsis of the Grammar and Pronunciation of Esperanto, edited by the Hon. Richard H. Geoghegan, are cheap and effective "propagandiloj." Write for a specimen with list of terms. *Telegraphic Address:* "Esperanto, Glasgow."

BIOGRAPHET.

FELIX MOSCHELES.

Felix Moscheles was born in London, February 8, 1833. His father was the famous pianist and composer Ignaz Moscheles, and his godfather was Felix Mendelssohn. He grew up amongst music and musicians, but decided early to become an artist, and studied in Paris and Antwerp. Amongst his fellow-students were Matthew Maris, Alma Tadema, and Du Maurier. His adventures with the latter he has recorded in a volume entitled "In Bohemia with Du Maurier." Other reminiscences he published in "Fragments of an Autobiography," in which chapters are devoted to some of the many great men whose friendship he had enjoyed, such as Rossini, Mazzini, and Robert Browning. He has painted portraits of these and of many other celebrities, including Gounod, Stansfeld, Rubinstein, Sarasate, Grover Cleveland, Holyoake, the Prince of Monaco, &c. Amongst many subject pictures by Moscheles, the series entitled "Pictures with a Purpose," illustrating the social evils of our days, are of particular interest. Amongst them is one entitled "Sweated," depicting a scene as word-painted in the report of the Select Committee of the House of Lords on the Sweating System. Others are pathetic sidelights upon the methods of "Legitimate Warfare." Since his earliest days he has waged War against War, and has untiringly laboured to substitute the methods of arbitration and legislation for the arbitrament of the sword. He is chairman of the International Arbitration and Peace Association, a member of the Berne Bureau and of the executive committee of the old Peace Society, President of the London Esperanto Club, and Vice-President of the British Esperanto Association. Mr. Moscheles was first attracted to Esperanto because he saw in it a link between all nations now divided by a Babel of languages. "It is a truism," he says, "that when we can understand one another we shall no longer misunderstand one another," and he endorses the French saying, "Tout comprendre

c'est tout pardonner." He warmly advocates the study of Esperanto, the language he holds to be the most easily acquired and the most consistent and complete in its ever logical developments. He has travelled much, and is an accomplished linguist. An Englishman by birth, he is cosmopolitan by conviction.

PREZIDANTO ROOSEVELT KAJ LA
"RUĜAKRUÇO."

Eltiraĵo el la "Madras Mail" de la 9-3-1905.

En sia libro titolita "Rakonto pri la Ruĝakruco" Sinjorino Clara Barton rakontas la sekvantan pentrindan okazaĵon pri la Kolonelo de l' Regimento de "Rough Riders" en la militiro al Santiago:—Venis al nia improvizita tendaro ia oficiro, vestita per uniformo khaki-a elmontranta signojn pri fortega eluziteco, kun "bandana" naztuko pendanta de sia ĉapelo por ŝirmi poste sian kapon kontraŭ la kruelecaj sun-radioj. Tiu ĉi estis Sinjoro la Kolonelo Roosevelt, kaj estis al ni granda plezuro vidi la bravan komandanton de l' "Rough Riders."

Li diris, "Mi havas kelkajn malsanulojn en la Regimento, kiuj rifuzas ĝin forlasi. Ili tre bezonas frandaĵojn tiajn, kiajn vi havas tie ĉi, je kiuj mi estas preta por pagi el mia propra poŝo. Ĉu oni povas aĉeti ion de l' Ruĝakruco?"

"Ne, ne po miliono da dolaroj!" respondis Sinjoro Doktoro Gardner. "Sed miaj homoj ilin bezonegas," li diris, ekmontrante per sia tono kaj mieno maltrankvilecon. "Mi fieriĝas je miaj homoj."

"Kaj ni scias ke ili fieriĝas pri vi, Sinjoro Kolonelo. Sed ni ne povas vendi Ruĝakrucajn provizaĵojn," respondis la Doktoro. "Tiuokaze, kiel mi povas ilin ricevi?"

"Nur per la simpla peto je ili, mia Kolonelo."

"Ho!" li rediris, dum lia vizaĝo eklumas je hela rideto, "tiuokaze mi ja nun ilin petas!"

"Kiam vi volas sendi forporti tiujn ĉi frandaĵojn?"

"Pruntedonu al mi sakon kaj mi

tuj ilin prenos for," li respondis, kun karakteriza decidemo. Kaj antaŭ ol ni nin retrovis de nia surprizo, la fariĝo finiĝis per tio, ke la estonta Prezidanto de l' Unuigitaj Ŝtatoj de Ameriko ĵetis sur siajn ŝultrojn la sakegon da hordeita lakto, densigita lakto, grio, grenfaruno, konservitaj fruktoj, rizo, teo, k.t.p., kaj ekmarŝis for tra la arbitaro.

Tradukita de KOLONELO H. K. GORDON
(Esp. 10,532.)

IOM PRI LA INFANOJ KAJ ILIAJ AMUZILOJ.

Ĉiu, kiu iam obzervadis geinfanojn, sensanceliĝe konsentos ke nenio en la mondo estas tiel interesa kiel grada vekigo kaj disvolviĝo de la infana inteligento.

Niaj karaj geinfanetoj kun bluaj aŭ malhelaj okuloj kaj ĉarma infaneta rideto—kiu ja povas ilin ne ami?

Ĉiu el ili estas, dum la unuaj monatoj, reĝo en sia hejmo, t.e., en sia vartejo, kaj fariĝas poste, laŭ cirkonstancoj, ia Homero, Sokrato aŭ Solono, k.t.p., same kiel ĉiu instruitulo kaj glorulo ankaŭ estis siatempe infaneto ridetanta, senpripensa kaj tre amata.

Kiam infaneto estas sep aŭ okmonata ĝi jam komencas ekobservi objektojn ĉirkaŭ si; kiam la patrino demandas ĝin, "Kie estas cia pacjo," la ŝajne saĝaj, plene malfermitaj okuloj iom pene serĉas kaj fine alrigardas la patron. Tiatempe infano ne bezonas ludilojn; dolĉa patrinavoĉo aŭ ĝiaj propraj fingroj ĝin tiam sufiĉe amuzas. Kiam infanoj estas pliaĝaj kaj povas bone marŝi kaj paroli, tiutempe ili komencas sin amuzi kaj ofte tedas la patrinon pro ludiloj kaj distraĵoj.

Se estus eble fari ekspozicion de modernaj kaj antikvaj infanetludiloj tiu certe estus interesplenega. Se ni povus vidi apude kelkajn el la plej malnovaj—per kiuj amuziĝis niaj gepraavoj kiam ili estis infanetoj—kaj kelkajn el niaj plej novaj kaj sennombraj ludiloj, ni sendube tre miregus! Sed tie ĉi ne estas deca loko por longe priskribadi tutan ludilaron; tamen tio estas certa, ke, nuntempe, ni—kaj ankaŭ la infanoj—tre konfuziĝas pro tro multe da ludiloj.

Mi celas tie ĉi iomete altiri la atenton de niaj gepatroj ĉieaj al unu grava punkto, kiun eble estas necese, ke oni pli primeditu kaj tial mi demandas:

Ĉu vi iam serioze pripensadis, ke la ludiloj helpas (aŭ malhelpas) formadi la karakterojn de viaj infanoj?

Patrino plejmulte devas sin okupi pri siaj infanoj kaj se ŝi zorge atentis pri tio ĉi, ŝi sendube ankaŭ rikoltos multan bonon, ĉar la infana karaktero formiĝas grandparte laŭ ĝiaj unuaj faroj, t.e., ludoj. Ekzemple, se patrino ekpermesas al infano ĉiam havi novajn ludiletojn kiam ajn ĝi ilin ekdeziros, tiam la infano, anstataŭ fine kontentiĝi—nur ĉiaokaze montras malkontentecon kaj ĝia deziro ŝanĝi amuzilojn ĉiam kreskos: disvolviĝos ĝis la malpacienco, indiferenteco: kaj fine nenio plu al ĝi plaĉos. Tiamaniere naskiĝas niaj maltrankviluloj, kiuj neniam finas ion komencitan, kiuj ĉiam deziras posedi aŭ fari ion alian. Tiajn infanojn oni nomas: *eldorlotegitaj infanoj*; kiam ili estas plenkreskuloj ili fariĝas: *kapriculoj*.

Sed kontraŭe, kiam patrino perame helpas al sia infano zorge ludadi per ne pli ol unu aŭ du ludiloj samtempe, ĝi fine tre amos ilin, restante kontenta kaj pacienca, kaj tiamaniere ĝi fariĝos firma homo. Oni devas ĉiam memori ke: "La kutimo estas duonnaturu."

Ĝenerale la infano amas imiti tion kion ĝi vidas ĉirkaŭ si hejme, sur la strato aŭ aliloke. Tial la patrino devas esti viglema kaj zorgi pri tio, ke ĝi—precipe en sia unua infaneco—ne vidu hejme ion neimitindan, sen ia klarigo pri ĝi; ŝi devas mem ĉiam montri al la infano bonan ekzemplan. Kiam la infanino estas ludanta kun sia pupo, ŝi tuj imagas sin ĝia patrino. Nu, se la pupo falus teren, kaj la infano—eble imitante iun—kolere ekbatas ĝin pro tio kaj nomas ĝin malbona, tiuokaze la patrino devus dolĉe elvoki la amajn sentojn de la infano por ke ĝi kompatu la falintan pupon, kaj ŝi ne devus permesi, ke la infano kolere ĝin batu, k.t.p. Ŝi povas riproĉe diri: "Ci ne devas esti maldolĉa kontraŭ ĝi kiam ĝi ne meritas tion, mi ne volas posedi neame-man infaneton." Tiamaniere oni povas direkti ĝiajn emojn kaj internigi bonajn principojn, instruante al la infano la regadon de ĝia ekkolero, envio, ĵaluzo,

kruelemo, vengemo kaj la ceteraj homaj pasioj.

Tiujn lastenomitajn emojn elmontras pliofte la knaboj ol la knabinoj. Ni tre bone scias kiom la literaturo povas influi nian spiriton; tial patrino devas bone elekti la plej konvenan legotaĵon por la knaboj—kaj tiam, elmontrante al ili bonajn kaj malbonajn ecojn, ŝi devas subpremi per tia legado ilian inklinon je krueleco kaj venĝo. Ŝi instigu ilin fariĝi bonkoraj kaj kompatemaj, anstataŭ kuraĝigi ilin ĝui malpacon kaj bataladon inter si, *nur tial ke ili estas knaboj!*

Mi ofte rimarkis ke, kiam knabo estas senkompata kaj sensentema pri la suferoj de aliaj, kiam li turmentas insektojn kaj bestetojn, tiam diras, ho ve, lia patrino kun preskaŭ fiera rideto: “Jes, oni bone vidas, ke li ja havas veran naturon de knabo!”

Ludsoldatoj kaj ĉia amuzilo, kiuj imitas militaĵojn kreskigas la malveran dogmon ĉe la knaboj, ke la reciproka mortigado en la milito estas glorindaĵo.

Tial estas tre necese ekpensi pri la konsekvencoj antaŭ ol doni kelkajn ludilojn al nia geknabetaro.

En Germanujo la plimulto da patroj estas fieraj, kiam ili posedas multajn filojn, *nur tial ke ili povos liveri soldatojn al sia reĝo!* Kaj ofte la patroj prezentas al siaj knaboj por plejgranda privilegio kaj honoro la eblecon iatage esti soldatoj!

Multaj el niaj geknabaj ludiloj estas tute internaciaj; ekzemple! pupoj, pilkoj, saltoŝnurego, lignaringegoj, ŝtonpilketoj (aŭ ŝtonglobetoj), k.t.p. Estas eĉ modo pri ludiloj. Dum tiu ĉi lasta dekjarro niaj infanetaj prefere ludas kun ia teruriga speco de *simiapupo*; ĝi estas kovrita per nigra, blanka aŭ diverskolora felo; ĝi havas kapon de simia kun tre malbelega vizaĝo kaj longan voston. Tiun ĉi terura malbelegaĵo niaj infanoj pleje *amegas*—kaj nomas ĝin “Goliwog’o.” Ĝi estas fantazia kreitaĵo de unu el niaj fabelverkistoj.

Por amuzi kaj instrui niajn infanojn ni ne forgesu ankaŭ lernigi al ili versetojn kaj melodiojn—por ke ili frue la muzikon amu kaj la poezion—kiuj estas en la homa vivo kiel floroj en la naturo.

Esp. 7,778.

ANSWERS TO CORRESPONDENTS.

E. 9,299 (Liskeard), “AUTOLYCHUS,” and Others.—*Aj, oj, ej, uj.* As already stated in our March number, these combinations of vowel and consonant form only one syllable, as shown in the 10.8 syllable verse that follows:—

“Tre malproksime ĉiuj ni staras
La unu de la alia
Kie vi restas, kion vi faras,
Ho, karaj fratoj vi miaj?”

—L. Zamenhof.

Their pronunciation may be approximately represented by the sounds of the vowels in the words, *my toy may ruin*, but with the important difference that each of the Esperanto letters retains the value attributed to it in the alphabet. **One letter, one sound.** If *ĉiuj* were a trisyllable, it would be represented thus: *ĉiui*, but the *j* is a consonant, and therefore cannot form a syllable by itself. If, for a moment, the *j* in such words as *tuj*, *ĉiujn* is replaced by *r* or *l*, what is meant will be clearer. In the syllables *ur*, *ul*, *uj*, only the opening sound of the consonant is heard, and on the other hand only the closing sound in *ru*, *lu*, *ju*. For the French ear (and others), however, a consonant is not complete unless both its opening and closing sounds are heard; hence the spelling of *Arabe*, *Arab*, with a very short sounding of the *e*. This explains why in M. de Beaufront’s “Commentaire,” to which “Autolychus” refers, words like *tuj*, *tiuj*, appear to be treated as dissyllables or trisyllables respectively—viz., *tou-je*, *tiou-je*; that this is not really the case is made clear in another paragraph. As “Autolychus” expresses it, the *j* might be said to be here a sort of “vanish,” with an almost inaudible vowel sound following: *tiu*, *tée-oo*; *tiuj*, *tée-ooj^e*; *tiujn*, *tée-ooj^en*. Other words inquired about are pronounced as follows: *Hejmo*, *háy^e-mo*; *Japanujo*, *yah-pah-nóo-yo*; *Eŭropo*, *Eŭ-ró-po* (*eŭ* = *aŭ*, very short, it is not often used); *scii*, *stsee-ee* (difficult after a consonant, but thus after a vowel: *mi sciis*, *mees tsée-ees*); and *aero*, *ah-á-ro*; (*a* nearly as *ai* in *main*).

KINGSLEY ON NATURAL SCIENCE.

When I was young . . . I used to think one could get perfect freedom, and social reform, and all that I wanted, by altering the arrangements of society and by legislation. . . . But as I grew older, I began to see that if things were to be got right, the freedom mill would do very little towards grinding them right, however well and amazingly it was made. I began to see that what sort of flour came out at one end of the mill depended mainly on what sort of grain you had put in at the other; and I began to see that the problem was to get good grain, and then good flour will be turned out, even by a very clumsy, old-fashioned sort of mill. And what do I mean by good grain? Good men, honest men, accurate men, righteous men, patient men, self-restraining men, fair men, modest men, men who are aware of their own vast ignorance compared with the vast amount that there is to be learned in such a world as this—men who are accustomed to look at both sides of a question; who, instead of making up their minds in haste, like bigots and fanatics, wait like wise men for more facts, and more thought about the facts—in one word, men who have acquired just the *habit of mind* which the study of natural science can give, and must give; for without it there is no use studying natural science.

And when I saw that, I said to myself, I will train myself, by natural science, to the only rational, and therefore truly able and useful, habit of mind; and more, I will, for it is my duty as an Englishman, train every Englishman over whom I can get influence in the same scientific habit of mind, that I may, if possible, make him, too, a rational and an able man.

And, therefore, knowing that most of you, my readers, probably all of you, as you ought and must do if you are Britons, think much of social and political questions—therefore, I say, I entreat you to cultivate the scientific spirit, by which alone you can judge justly of those questions.

(To be continued.)

KINGSLEY PRI LA NATURSCIENCO.

Tradukita de C. F. HAYES.

Kiam mi estis juna, mi pensadis, ke oni povas ricevi plenan liberecon kaj socialan reformon, kaj ĉion, kion mi bezonis, aliigante la aranĝojn de la societo kaj per leĝfarado. Sed laŭ kion mi pliaĝiĝis, mi ekvidis pri tio, ke, se la aferoj estas justigotaj, la muelilo de libereco taŭgas tre malmulte por mueli ilin justaj, kiel ajn bone kaj mirindege ĝi estas konstruita. Mi ekvidis, ke la speco de faruno kiu eliros ĉe unu flanko de la muelilo, pleje dependas de la specon de greno kiun vi estas enmetinta ĉe la alia; kaj mi ekvidis ke la problemo estas havigi bonan grenon, kaj tiam bona faruno estos produktata, eĉ per tre maloportuna, malnovmoda speco de muelilo. Kaj kion mi intencas diri per "bona greno"? Bonaj homoj, honestaj homoj, precizaj homoj, justaj homoj, paciencaj homoj, sin detenantaj homoj, senartifikaj homoj, modestaj homoj, homoj kiuj konas sian propran nesciadon, kompare kun la vasta sumo lernota, en tia mondo kiel tiu ĉi—homoj kiuj kutimas rigardi ambaŭ flankojn de demando; kiuj anstataŭ decidi rapidege kiel bigotuloj kaj fanatikuloj atendas kiel saĝuloj por pli multe da faktoj, kaj por pli multe da pensado pri la faktoj, unuvorte, homoj kiuj estas akirintaj ĝuste la *kutimon de spirito*, kiun la studado de la naturscienco povas doni, kaj devas doni, ĉar sen ĝi, taŭgas por nenio studadi la natursciencon.

Kaj kiam mi vidis tion, mi diris al mi, mi edukos min per la naturscienco, al la sole racia, kaj tial vere kapabla kaj utila kutimo de spirito, kaj plue, tial ke estas mia devo kiel Anglo, mi edukos ĉiujn Anglojn kiujn mi povas influi laŭ la sama sciencema kutimo de spirito, por ke mi povu, se eble, igi ankaŭ ilin, prudentaj kaj kapablaj homoj.

Kaj, tial, sciante ke la plimulto el vi, miaj legantoj, kredeble ĉiuj el vi, kiel vi devus kaj devas fari, se vi estas Britoj, pensas multe pri socialaj kaj politikaj demandoj—tial mi diras, mi petegas, ke vi kulturigu scienceman spiriton, per kiu sole vi povos juste juĝi pri tiaj demandoj.

(Daŭrigota.)

UNU EL LA AVENTUROJ DE LATIMER FIELD.

DE SILAS HOCKING.

Tradukis A. MOTTEAU.

Dum tiu interparolado unu el la servistinoj envenis por diri ke la spicisto ĉeestas kaj plendas ke duonkrona monero (kiun oni donis al li matene por elpagi lian kalkulon) estas falsa, kaj li postulas alian anstataŭe.

S-rino. Pippert tuj prenis la moneron kaj ĝin prezentis al mi, demandante:

“Ĉu vi pensas ke tio estas falsa monero, S-ro. Field?”

“Ĝi certe ŝajnas tre malpeza,” mi respondis, “kvankam la imago kaj la surskribo aperas sufiĉe perfektaj.” Mi tiam prenis mian tranĉileton kaj ekskrapetis ĝin angule.

“Mi bedaŭras ke vi devos anstataŭi tiun per alia monero,” mi diris, redonante ĝin al ŝi, “car tiu ĉi certe estas falsa.”

“Tio estas multe enuiga,” ŝi respondis. “Estas la tria falsa duonkrono kiun mi ricevis dum la pasinta monato.” Kaj ŝi rapidis el la ĉambro por interparoli kun la spicisto.

La afero ŝajnis tro sensignifa por sin ĝeni pri ĝi, sed, poste, mi opiniis ke tio estis allasebla inter niaj nemultaj konsiderindaj sciigoj.

Kiam la tago vesperiĝis, ĉiu espero eltrovi mian amikon estis forlasita. Kio farigis el li estis tiom mistero kiom iam, sed la ĝenerala opinio estis ke neniam oni revidos lin.

La serĉantoj disiĝis kiam la nokto venis. Miavice, ne volante forlasi la serĉadon tiel frue, mi tre mirigis S-rino. Pippert, kiam, post tagmanĝo, mi anoncis la intencon foriri nokte kaj senhelpa por daŭrigi mian propran informigon.

“Vi bonfaros se vi ne iros,” ŝi fervore diris. “Vi ne konas la najbarojn, kaj mi vere sentas ke nenio bona devenos el tio.”

“Vi eble estas prava,” mi respondis, “sed tio estas afero en kiu homo devas kontentigi sian konsciencon.”

Estis ĉirkaŭ la noktomezo, kiam envolvita ĝis la gorgo, mi silente foriris el la domo kaj ekmarŝis al Dogdeno. La tuta kamparo estis trunk-

vila kaj malluma. Ne lumpunkto aperis ie, nenio stelo brilis en la ĉielo.

Tre malfacile mi detenis min tremeti, kiam mi eniris la arbareton kiu ĉirkaŭis la fantomloĝejon. Mallaŭta vento ekĝemis tra la arboj, kaj unufoje la krio de frugilego aŭ korvo tremigis kaj haltigis min en la vojo. Atente mi aŭskultis, penante por distingi ian alian sonon, sed nenio, krom la mallaŭta ĝemo de l' vento kaj la pli profunda ĝemo de l' maro trans la krutaĵo, interrompis la noktan silentegon.

Mi portis, ekster miaj botetoj, paron da kaŭĉukaj galoŝoj; tiamaniere miaj paŝoj ne vekis eĥon ajn.

Mi rampiris al la malnova domo, tiel silente kiel ŝtelisto, tiam subite haltis, dum dikaj ŝvitgutoj forfluis el mia frunto. El unu el la fenestroj de la teretaĝo traheliĝis pale flava lumo. Dum unu aŭ du sekundoj ĝi firme brulis, tiam malaperis; tiam mi ekvidis ombron pasantan apud unu el la supraj fenestroj, kvazaŭ se iu ŝirmus lumigilon, trairante la plankon. Post ne longe ĝi heliĝis klare tra alia fenestro, tiam tute malaperis. De tempo al tempo la ĝemanta vento mallaŭte kaj mistere blovis tra la nudaj branĉoj de arboj, sed ne alia sono interrompis la silenton, eĉ rato ne trakuris la plankon.

Tiam subite fermiĝis miaj pugnoj kaj haltis mia spirado, ĉar intermite venis, tra la silento, frapa sono, malproksima, mallaŭtiga, pli malpli klare. Jen ĝi ŝajnas veni de supre, kvazaŭ super mia kapo; jen de malsupre, preskaŭ sub miaj piedoj; jen de ie ekster la konstruaĵo. Mi vane penadis eltrovi de kia loko la sono devenis.

Longaj silentaj intertempoj okazis, tiam ĝi ree aŭdiĝis. Fine mi kutimadis je la sono, kaj mia teruro rapide vaporigis. Ŝajnis al mi ke fine mi estis eltrovinta klarigon indan je la nomo.

Je ĉirkaŭ la duono de la tria mi revenis en Tregarrick'on, kie mi trovis S-rino. Pippert maldormanta kaj min atendantante.

Ŝi bonvenigis min, videble dankema je mia reveno, kaj petegis min per la nomo de sia kara mastro, kiun ŝi timas ne plu revidi, ke mi ne reiru en tian danĝeron.

(Daŭrigota.)

INTERPAROLADO.

Originale Verkita de S-ro. J. THILL.

EN HOTELO.

Voj. : Kelnero, alportu al mi la mangokarton.

Kel. : Jen estas, sinjoro. Kian suppon vi deziras, sinjoro ?

Voj. : Donu al mi unue du dekduojn da ostroj kaj botelon da blanka vino.

Kel. : Ĉu estas ordinara vino, kiun vi deziras ?

Voj. : Ne, alportu almi ruĝan vinon.

Kel. : Ĉu vi deziras freŝan panon ?

Voj. : Jes, mi volas iom da freŝa pano.

Kel. : Kion vi deziras ankoraŭ ?

Voj. : Mendu unu porcion da bovlumbaĵo kun fungoj.

Voj. : Mi deziras vidi la karton.

Kel. : Jen estas la karto, sinjoro ; elektu por vi mem.

Voj. : Legu laŭte tion kio estas sur la karto.

Kel. : Bovaĵo rostita aŭ kuirita, kotletoj de porko, de ŝafido, de bovido, renoj de ŝafido, bifestekoj, kuirita aŭ rostita, femuro de ŝafido aŭ de ŝafo, kapo de bovido kun saŭco vinagra, ŝinko kaj malvarmaj viandoj, k.t.p.

Voj. : Sufiĉe, sufiĉe ! Kio estas pri korto-birdoj ?

Kel. : Kokido rostita, anaso kun verdaj pizoj, ansero kun pomsaŭco, kokido kun asparagoj, meleagrino rostita kun pansaŭco.

Voj. : Tre bone, kaj kio pri fiŝoj ? Ĉu estas (freŝaj) riveraj fiŝoj, kelnero ?

Kel. : Jes, ni havas karpon, ezokon, salmon, truton, haringon, ĉiujn ĵus venintajn el la rivero.

Voj. : Tre bone, kelnero ; ĉu vi havas ĉasaĵojn ?

Kel. : Ne, sinjoro, ne dum la nuna sezono.

Voj. : Kial vi ne havas iom ?

Kel. : Tial ke la ĉaso ne estas malfermita.

Voj. : Nun, kio pri legomoj ?

Kel. : Ni havas pizojn verdajn kaj fazeolojn verdajn, pureon da terpomoj, spinakon kun viandsuko, frititajn ter-

CONVERSATION.

By J. A. THILL, Plymouth.

IN AN HOTEL.

Traveller : Waiter, let me have the menu.

Waiter : Here it is, sir. What soup would you like to have ?

Traveller : Give me first two dozen oysters and a bottle of white wine.

Waiter : Would you like to have claret ?

Traveller : No, bring me a bottle of red wine.

Waiter : Would you like to have new bread ?

Traveller : Yes, I should like to have a little new bread.

Waiter : What else would you like ?

Traveller : Order a portion of fillet of beef and mushrooms.

Traveller : I should like to see the menu.

Waiter : Here it is, sir. Choose for yourself.

Traveller : Read aloud what there is on the menu.

Waiter : Roast beef, or boiled, cutlets of pork, of lamb, of veal, sheep's kidneys, beefsteaks, boiled or roasted leg of lamb or mutton, calf's head with vinegar, ham and cold meats, &c.

Traveller : Enough, enough ! What about poultry ?

Waiter : Roast chicken, duck with green peas, goose with apple sauce, chicken with asparagus, roast turkey with bread sauce.

Traveller : Very well, and what about fish ? Is there any fresh fish, waiter ?

Waiter : Yes, we have carp, pike, salmon, trout, herring, all just come from the river.

Traveller : Very well, waiter ; have you any game ?

Waiter : No, sir, not (for) during this season.

Traveller : Why have you not any ?

Waiter : Because it is the close season.

Traveller : Now, what about vegetables ?

Waiter : We have green peas and kidney beans or French beans, mashed potatoes, spinach with gravy, fried

pomojn, asparagojn kun blanka saŭco, floran brasikon kun oleo, france kuiritajn pizetojn, k.t.p.

Voj. : Kion ni elektos? Mi preferas rostitan kokidon kaj laktukon, kaj vi, vi tre amas salaton, mi kredas.—Ha, salato; jes, certe, salato. Vi estas tute prava mi amegas ĝin. Kelnero, alportu al ni salaton.

Kel. : Tre bone, sinjoroj, kian salaton vi deziras?

Voj. : Unue, diru al ni kiajn salatojn vi povas doni al ni.

Kel. : Nu, ni havas ĉikoron, endivon, leontadon, laktukon pomforman kaj laktukon romanan.

Voj. : Bonege, alportu al ni laktukon pomforman.

Kel. : Kiel vi ĝin preferas, angle aŭ france?

Voj. : France, mi petas, ĉar angle preparite ĝi nur estas bona por kuni-kloj.

potatoes, asparagus with white sauce, cauliflowers with oil, peas cooked à la française, &c.

Traveller : What shall we choose? I prefer roast chicken and lettuce, and you, you like salad very much, I believe?—Ah, salad; yes, certainly salad. You are quite right, I am very fond of it. Waiter, bring us a salad.

Waiter : Very well, gentlemen. What kind of salad would you like?

Traveller : Tell us first what kind of salads you can give us.

Waiter : Well, we have chicory, endive, dandelion, cabbage lettuce and cos lettuce.

Traveller : Excellent! Let us have a cabbage lettuce.

Waiter : How do you prefer it—à l'anglaise or à la française?

Traveller : A la française, if you please; for a salad dressed à l'anglaise is only fit for rabbits.

FAKO DE KORESPONDADO INTERNACIA. (F.K.I.)

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (70 centimojn, 60 pfojn) por kvarlinia enpresaĵo kiel sube (pli ol kvar linioj po tres pencoj por ĉia komencita linio).

Oni ĉiam devas citi numeron en la F.K.I. kaj skribi legeble.

9.—**Vincennes (Seine, France).**—S-ro. Eduardo Bréon, *Sekretario de S. f. p. E., rue du Levant no. 6*, en la celo propagandi ĉe la Esperantistoj la stenografion alfaritan de S-ro. Schneeberger al la lingvo Esperanto, volonte respondos pri tiu demando, sed nur poŝtkarte pro tro premanta laboro.

10.—**Boulogne-sur-Mer (Pas-de-Calais, France).**—F-ino. J. Brande, 63, *rue Faidherbe*, dez. interŝanĝi poŝtkartojn ilustr. kaj poŝtmarkojn kun geesperantoj ĉiulandaj.

11.—**Barrow-in-Furness (England).**—S-ro. J. Thompson, 52, *Blake-street*, nemetia fotografisto, dez. interŝanĝi kun ĉiulandaj Esp-oj fotografajn vidaĵojn de Barrow kontraŭ vidaĵojn de iliaj urboj. Ĉiam respondos.

12.—**Beziers (France).**—S-ro. Fize au Pastisson, dez. interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun geesptoj. alilandoj.

13.—**Bristol (England).**—S-ro. Herbert Davis, 13, *Perry-street, Stapleton-road*, dez. korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kun alilandaj Esperantistoj.

14.—**Clermont-Ferrand (Puy-de-Dome, France).**—K-to. Matton, 45, *avenue Croix-Morel*, dez. korespondadi kaj kolektas ilus. ptk. Ĉiam respondos.

15.—**Tunbridge Wells (England).**—S-ro. C. W. Head, B.A., dez. korespondi kun ĉiulandaj geesperantistoj per ilus. poŝtktoj. Ĉiam respondos.

16.—**Liverpool (England).**—S-ro. W. Village, 84, *Bolar-street*, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj Esperantistoj. Ĉiam respondos.

17.—**Liverpool (England).**—F-ino. Mamie Jones, 61, *Norwood-grove, West Derby-road*, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun ĉiulandaj Esperantistoj. Ĉiam respondos.

18.—**Liverpool (England).**—F-ino. Mabel Lane, 21, *Rawlins-street, Fairfield*, dez. kiel 17.

19.—**London (England).**—Flegistino Goodman, *Western Hospital, Fulham*, dez. interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn kun alilandaj geesperantistoj.